

J. V. Snellmanin
mietteistä
koulutuksen
kehittämiseen

**J. V. Snellmanin
mietteistä koulutuksen
kehittämiseen**

**J. V. Snellmanin
mietteistä
koulutuksen
kehittämiseen**

Suomen Kouluhistoriallisen Seuran vuosikirja XLIII

© Suomen Kouluhistoriallinen Seura ry
Kansi ja taitto Antti Lappalainen
ISSN 0780-7694

Gummerus Kirjapaino Oy 2006

Esipuhe

SUOMEN KOULUHISTORIAALLINEN SEURA täyttää tänä vuonna 70 vuotta. Vuosikirjat ovat olleet seuran toiminnassa tärkeimpiä osa-alueita. Ne ovat kertoneet seuran jäsen-ten aktiivisesta tutkimustyöstä ja samalla kouluhistoriaan liittyvästä harrastuksesta, mitä myös seuran sää-
nöt painottavat. Nyt ilmestyvä vuosikirja on jo järjestyksessään 43:s, ja se on tehty yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Osassa sen artikkeleita näkyvät vietettävän Snellman-vuoden teemat. Va-
kiintuneen käytännön mukaan jokainen kirjoittaja vastaa oman artikkelinsa sisällöstä. Toimituskunta kiittää kaikkia kirjoittajia heidän panoksestaan vuosikirjan aikaansaamisessa.

Helsingissä, syyskuun 19. päivänä 2005

Toimituskunta:

Martti T. Kuikka, puheenjohtaja

Jouko Kauranne

Antti Lappalainen

Aslak Lindström

Erkki Merimaa

Kirjoittajat

Pauli Arola, FT, lehtori

Jouko Kauranne, FT, kouluneuvos

Kyösti Kilpivaara, KT

Martti T. Kuikka, professori emeritus

Antti Lappalainen, FT, opetusneuvos

Aslak Lindström, FM, KT

Raija Meriläinen, FM, YTM

Hannu Syväoja, FT

Jorma Virtanen, KT, yliassistentti

Sisältö

<i>Martti T. Kuikka</i> Kehittyvän toiminnan vuodet 1996–2005 -----	59
<i>Martti T. Kuikka</i> J. V. Snellmanin mietteet kansakoulusta 1840-luvulla -----	17
<i>Jouko Kauranne</i> J. V. Snellmanin jalanjäljillä Kuopiossa -----	35
<i>Hannu Syväoja</i> Pakon kautta aktiiviseen vapauteen – J. V. Snellmanin kasvatustalustusta -----	62
<i>Raija Meriläinen</i> Koulutuspolitiikka ja yleissivistys -----	81
<i>Kyösti Kilpivaara</i> Kansakoulun johtokunnat kansankasvatuksen järjestäjinä Simossa, Pudasjärvellä ja Ranualla vuosina 1866–1921 -----	97
<i>Pauli Arola</i> Kansakoulun kustannuslaki koetteella 1921–1937 -----	119
<i>Jorma Virtanen</i> Aukusti Salo ja koulujärjestelmän uudistamispyrkimykset ---	138
<i>Antti Lappalainen</i> Kansalaistaidon lyhyt historia -----	161
<i>Aslak Lindström</i> Kadettikoulujen ja upseerikoulutuksen osuus ja merkitys suomalaisessa koulutusjärjestelmässä ja yhteiskunnassa -----	172

Suomen Kouluhistoriallisen Seuran toimintakertomus vuodelta 2004 -----	188
Suomen Kouluhistoriallisen Seuran vuosikirjat 1935–2004 -----	193